

OUD – DUIVENDRECHTSE SAECKEN

NUMMER 2, JAARGANG 4, JUNI 2007

“NOEM MIJ MAAR TANTE MIENTJE”

Uitgave onder auspiciën van de Stichting Oud-Duivendrecht

De minimale bijdrage in de drukkosten van dit blad is € 1,50

Bij de foto uit het plakboek van tante Mientje op het voorblad:

Met hulp van de heer Joop Bart, die van 1934-1984 bij de firma in dienst was, hebben wij bijna alle medewerkers uit 1955, bij het 20-jarig bestaan van Bieshaar-Schuttel & Co, kunnen achterhalen:

Links: Kees Bieshaar, Piet van Scherpenzeel, Dirk Schuttel, Tante Mientje met Tinie, de boekhouder, Joop Bart, Kees v/d Weide, Jan Wesseling met het bord, daarnaast onbekend, Henk de Koning, wie daar voor hurkt onbekend, Arie van Vliet, Cor van Leeuwen, daarvoor zit een jongen Peter (zijn vader was een bekende voetballer bij Ajax) en uiterst rechts Gerard v/d Vecht.

Redactie:

Jo Blom
't Ven 2
1115 HB Duivendrecht
T 0206909023
M 0622521536

Ans Quirijnen
Waddenland 41
1115 XD Duivendrecht
T 0206992574
E quico@planet.nl

Alle betalings-en redactiegegevens vindt u op het inlegvel bij dit blad.

INHOUDSOPGAVE Oud-Duivendrechtse Saecken, jaargang 4 nummer 2

“NOEM MIJ MAAR: TANTE MIENTJE”

Voorblad.....	1
Tekst bij foto voorblad.....	2
Inhoudsopgave.....	3
Tante Mientje en de Biesjes.....	4
Duivendrechts dametje en de dorpsgeschiedenis.....	5 – 14
Kijkje in het plakboek van tante Mientje Schipperijn.....	15 – 33
Hans en Kees Bieshaar vertellen.....	34 – 37
De klassiefoto van.....	38
(Wetensw)aardigheden.....	39
Rijksstraatweg met de woning van de familie Schipperijn.....	40

Uit: Archief SOD

Uit: Fotocollectie Bieshaar

Links het huis van tante Mientje, op de achtergrond de boerderij van Kolk: Mijn Genoegen.
Een vriendin van de familie Bieshaar, Mientje met Tinie, Els en Hans Bieshaar in 1966

Deze foto is gemaakt in 1951 bij de 90^e verjaardag van de Weduwe Schipperijn in haar huis. Mientje en haar moeder hebben altijd een sterke band gehouden met het gezin van Kees Bieshaar, de Biesjes.

Els (1943), Kees (1948) op schoot, Hans (1941) erachter en Trudy (1946) bij tante Mientje op schoot.

Aan de muur de reguleur, die vader/grootvader als ereblijk aangeboden kreeg van het gemeentebestuur van Ouder-Amstel op 21 mei 1896 als “eene blijvende herinnering aan een welbesteed leven”

Uit: Fotocollectie Bieshaar

Duivendrechts Dametje en de dorpsgeschiedenis.

"Noem mij maar tante Mientje".

Dat was onze eerste kennismaking in de winkel van bakkerij Wolffenbuttel.

Mejuffrouw Schipperijn had het eerste nummer van

"Speuren en Ontdekken in de historie van Ouder-Amstel" gelezen en zij wilde graag de Duivendrechtse dorpsgeschiedenis met haar kennis verrijken.

Uitsluitend Duivendrecht, want Ouderkerk was in haar ogen de boosdoener van alle vernietiging in het haar zo dierbare oude Duivendrecht.

Parmantig, getooid met een hoedje dat ze zelfs op had als ze even naar de overkant ging, heeft menig oplettende Duivendrechter haar zien lopen. Haar onafscheidelijke hondje Tinie liep trouw aan haar zijde en kwispelde niet alleen graag met 't kleine staartje maar kon heel mooi opzitten met in de lucht krabbelende pootjes.

Dit jaar op 7 mei was het 105 jaar geleden dat ze geboren werd. Haar levensverhaal was met Duivendrecht verweven. In de eerste plaats door haar familie. Alhier niet alleen geboren, maar ook getogen, ging ze naar de school van haar grootvader. Hij was hoofd van de openbare lagere school aan de Rijksstraatweg, ongeveer op de plek van het PEN-huisje en het rode flatgebouw nu.

De komst van de R.K. school, de Sint Joannesschool, maakte diepe indruk. Tante Mientje voelde zich heel nauw verbonden met het R.K. geloof en de Sint Urbanuskerk. Op hoge leeftijd verwierf zij met veel moeite de gedenksteen van de Sint Joannesschool en bewaarde die trots en zorgvuldig tot haar dood. Ik mocht hem bewonderen en fotograferen.

Als een soort huisaltaar had tante Mientje in haar woning de - bij de sloop in 1988 geredde - gedenksteen staan van de Rooms – Katholieke School.

Tekst:

“EERSTE STEEN GELEGD
5 APRIL 1913 DOOR
PASTOOR F.J.H.EVERIS
GEDENKSTEEN
GEPLAATST 22 MEI 1913
DOOR DEKEN
A.D.TIMANS”

Foto gemaakt door Jo Blom bij een van haar bezoeken aan tante Mientje.

Haar vader had een smederij annex wagenmakerij. Het was een behoorlijk bedrijf met een aantal knechts in dienst en veel klanten.

Dat betekende altijd drukte rondom het huis en de werkplaats.

In de loop der tijd besliste de weduwe Schipperijn, de moeder van tante Mientje, dat ze een compagnon nodig had en dat werd de heer Bieshaar, waar de heer Schuttel zich later bij aansloot.

Tijdens de visites bij tante Mientje namen we de geschiedenis door. Gezellig, onder het genot van koffie, die we gauw moesten opdrinken, want dan konden we aan een feestelijk advocaatje met slagroom beginnen. Op die plek van haar huis en het bedrijf staan nu de nieuwe woningen in een haakse hoek aan de Rijksstraatweg. Nummer 190-204.

Toen keken we uit het raam op het terrein van het bedrijf zoals het mettertijd uitgegroeid was. Verderop de bomen aan de oprijlaan naar de boerderij "Mijn Genoegen" van de familie Kolk. Het interieur ademde de sfeer van weleer. Talloze oude meubels en gebruiksvoorwerpen herinnerden aan de tijd van haar ouders en grootouders.

Al haar verhalen over vroeger had ze geverifieerd en staafde ze extra aan de hand van een oranjekleurig plakboek. Het is haar album en er staat op geschreven in fraaie letters:

"Ter herinnering aan mijn Ouders en Grootouders en allen die mij dierbaar waren."

Dat boek is een belangrijke bron voor deze uitgave van Oud-Duivendrechtse Saecken, net als de eerder verschenen artikelen in "Speuren en Ontdekken" en in de Scholen - Special nummer 2 van "Oud-Duivendrechtse Saecken" uit 2003.

Het album en twee enveloppen met bidprentjes schonken Hans en Kees Bieshaar mij ten behoeve van de Duivendrechtse geschiedenis.

Wij zijn de beide broers heel dankbaar hiervoor.

Met dit geschonken materiaal konden we in 2006 een kleine expositie samenstellen over tante Mientje, die te zien was in de Historische Waaier in de bibliotheek te Duivendrecht.

Tante Mientje kon goed dichten en bij allerlei gelegenheden citeerde zij haar poëzie.

Aan het eind van haar leven verleende ze medewerking aan de expositie in de bibliotheek: "Duizend jaar Duivendrecht". Zij schreef een gedicht dat ze ook voordroeg en dat door AT5 herhaalde malen uitgezonden werd.

Wij zijn blij dat ze ons zoveel nagelaten heeft om u lees- en kijkplezier te verschaffen.

Veel van de foto's en de documenten uit het album spreken voor zich en aan de hand daarvan plus de verbindende teksten vormt zich vanzelf het dorpstafereel zoals tante Mientje het zag.

Jo Blom

Naast de hierboven al eerder genoemde bronnen is er geput uit de door mij eerder geschreven artikelen in "Speuren en Ontdekken in de Historie van Ouder-Amstel", te weten jaargang 1, nummer 2 (1984/5); jaargang 3, nummer 2 (1987), jaargang 4, nummer 3 en 4 (1988) en jaargang 5, nummer 2 (1989).

Joop Bart heeft ons aanvullende informatie verstrekt uit de lange periode dat hij in dienst was bij de firma.

De familie van het Duivendrechtse Dametje: feiten en veronderstellingen.

Om te beginnen kwamen de directe familieleden van tante Mientje allemaal uit deze regio, te weten Amsterdam, Ouder- Amstel en Nieuwer-Amstel (nu Amstelveen) en Diemen.

De grootvader heette Bernardus Cornelius Joannes Angenmeer. Daar waar Ange meer geschreven wordt is bij het overschrijven van officiële papieren een fout gemaakt.

Dat gebeurde nog al eens en tante Mientje liet een papiertje achter met uitdrukkelijk de verwijzing naar die n van Angenmeer.

Zij was terecht trots op haar grootvader al kende zij hem alleen uit verhalen. Hij klom op tot hoofdonderwijzer in Duivendrecht en dat betekende een beroep op middenstandsniveau met aanzien en gezag. In een standensamenleving die in Nederland toen nog bestond, was dat heel belangrijk.

Volgens uittreksels uit het geboorte- en huwelijksregister van de Stad Amsterdam is zijn geboortedatum 22 januari 1827. Zijn ouders, Joannes Angenmeer en Jacoba Cornelia Hendrika Daane, trouwden op 5 april 1826.

Bernardus Cornelius Joannes leerde voor onderwijzer en ging in 1846 de praktijk van het lesgeven beoefenen. Nu zouden we hem een stagiaire of een leraar in opleiding (l.i.o.) noemen. Hij kwam op een school terecht in de gemeente Nieuwer-Amstel bij een onderwijzer, die Hendrik Bastiaan Boot heette. De naam "Boot" duikt later op in de geboorteakte van zijn aanstaande vrouw. Hij moet haar oom geweest zijn.

Hoe heeft Bernardus Cornelius Joannes Angenmeer het meisje Stangenberger, zijn bruid, leren kennen? Kwam ze vaak bij haar oom over de vloer? Werd hij op een gezellige familieavond of een verjaardag uitgenodigd? Zoiets moet het wel geweest zijn.

Kennelijk waren ouders en oom het eens met de keuze van Anna Maria.

Uit de nagelaten papieren blijkt hoe zorgzaam en betrokken Bernardus Cornelius Joannes Angenmeer was, niet alleen waar het zijn werk betrof maar zeker ook zijn familie. Een eerste teken hiervan is het Bewijs van Inschrijving in het respectabele Burger Weeshuis van de Stad Amsterdam, nu het Gemeentelijk Historisch Museum van Amsterdam.

Bekend geraakt met de praktijk van het onderwijs en de sociale omstandigheden van de aan hem toevertrouwde kinderen wist hij hoe snel ziekte en dood een jong gezin kunnen verwoesten. Indien ouders onverhoopt overlijden moest het weeskind goed opgevangen kunnen worden. Met het oog op de toekomstplannen van huwelijk en het stichten van een gezin liet hij zich inschrijven tegen betaling bij het weeshuis op 4 mei 1850. Het hoefde niet van de armen.

Hij is dan nog burger van Amsterdam. Ging hij elke dag lopend naar zijn werk in Amstelveen? Hij kon goed lopen weten we van tante Mientje en in die tijd was het heel gebruikelijk lange afstanden te voet af te leggen. Een fiets was te duur.

Het prachtig perkamenten Bewijs van Inschrijving werd zorgvuldig bewaard door tante Mientje. Vanzelfsprekend want de garantie als wees in deze prestigieuze instelling opgenomen te kunnen worden betekende een goede opvoeding en opleiding met uitzicht op carrière. Dat had eventueel haar moeder kunnen overkomen.

Vroeger mochten alleen de deftige wezen van de échte poorters (burgers) van Amsterdam als wees opgenomen worden volgens het reglement 16 augustus 1822. Zie het plakboek bladz.17.

Bernardus Cornelius Joannes Angenmeer werkte 7 jaren op de school in Amstelveen en was "in het onderwijzen der jeugd zeer behulpzaam". Zo staat het letterlijk in zijn getuigschrift. Hij werd zelfs gekwalificeerd als een "uitmuntend" onderwijzer.

Natuurlijk dacht hij aan trouwen en daarom streefde hij naar een eigen aanstelling in het onderwijs.

In 1853 solliciteerde hij naar de functie van onderwijzer aan de openbare lagere school in Duivendrecht. De heer Hendrik Bastiaan Boot stuurde op 31 december 1853 een fraai getuigschrift naar de gemeenteraad van Ouder-Amstel. De schoolmeester in de 3^e rang, Bernardus Cornelius Joannes Angenmeer werd aangenomen met de mogelijkheid naar de 2^e rang op te klimmen.

Dit staat onder meer te lezen in het Uittreksel van de Notulen van de Raad der Gemeente van Ouder-Amstel op 26 januari 1854. Zijn salaris zal 190 gulden per jaar bedragen en hij mag geen nevenfunctie vervullen, die het onderwijs in gevaar brengt. Hij werd in het gebruik van school, bijbehorend huis en tuin gesteld. Buiten zijn vaste salaris kon hij rekenen op de gewone schoolpenningen, die de ouders aan de kinderen meegaven. Echter van behoeftige ouders mocht hij niets aannemen en als hij onkosten maakte wat betreft schoolbehoeften, mocht hij de kosten declareren waarna ze op billijke wijze vergoed werden.

Zoals verwacht deed hij 't goed als onderwijzer want op 2 april 1856 staat de Akte van Toelating tot Schoolonderwijzer van den tweeden rang op zijn naam. Hij is dan 28 jaar oud, geëxamineerd door de Provinciale Commissie in Noord-Holland. Zie het plakboek blz.19.

Zijn nieuwe rang is geldig binnen alle "Provincies van het Koninkrijk der Nederlanden".

Belemmering om de 1^e rang te bereiken bestaat niet meer.

Het is even rekenen, maar op het bidprentje van Bernardus Cornelius Joannes Angenmeer staat dat hij 44 jaar Hoofdonderwijzer te Duivendrecht was.

Met een vaste aanstelling, in het bezit van een vast inkomen en een in het vooruitzicht gesteld pensioen was Bernardus Cornelius Joannes Angenmeer een goede partij voor Anna Maria Stangenberger. Zij was geboren op 13 augustus 1821 als dochter van Hendrikus Franciscus Stangenberger en Maria Boot.

Wanneer het huwelijk tussen Bernardus Cornelius Joannes Angenmeer en Anna Maria Stangenberger voltrokken is, staat niet genoteerd, wel dat op 9 maart 1861 hun dochter geboren werd in de gemeente Ouder-Amstel: Maria Elisabeth Cornelia Angenmeer.

Zij groeide op in Duivendrecht.

Als jong meisje in de puberteit zal zij thuis de discussie gehoord hebben over de veranderingen in het onderwijs door de schoolwet van 1877. Het was midden in de schoolstrijd, die heftig gevoerd werd door die mensen, die onderwijs ingericht naar hun godsdienst bepleitten, te weten Rooms-Katholieken en Protestanten. De nieuwe wet stelde hoge eisen aan schoolgebouw, inrichting en lesmaterialen. Daartoe werd de subsidie aan de openbare lagere scholen verhoogd. Bijzondere scholen, gebaseerd op een levensbeschouwing inclusief godsdienst waren toegestaan, maar kregen geen subsidie. Hierop richtte zich de woede van met name de Rooms-Katholieken en Protestanten. Zij immers betaalden wél belasting voor de openbare lagere scholen, maar moesten uit eigen zak het bijzonder onderwijs bekostigen. Er ontstond veel agitatie naar aanleiding van die wet en er werd zelfs een petitie opgesteld om het doel van gelijke subsidiëring te bereiken.

Bernardus Cornelius Joannes Angenmeer maakte zich zorgen. Als R.K. onderwijzer op een dorpschool, openbaar lager onderwijs met een overwegend R.K. populatie voelde hij zich door deze ontwikkelingen ongemakkelijk. Hij schreef erover aan een bevriend pastoor, Ruscheblatt genaamd, die hij om advies vroeg.

Subsidiëring van het bijzonder onderwijs was nog een kwestie van tijd. Bij een volgende onderwijswet (in 1889 was het zover) zou het zeker ingevoerd worden. Moest hij daarom overstappen naar een bijzondere en dus Rooms-Katholieke school? Hij aarzelde omdat zijn pensioen op die manier in gevaar kwam. Bovendien waren de beste banen in het bijzonder onderwijs snel vergeven en kon hij buiten de boot vallen. Toch kwelde hem gewetensnood. Gezien zijn geloofsrichting hoorde hij eigenlijk bij het bijzonder onderwijs. Pastoor Ruscheblatt gaf hem het advies eens met de pastoor van de R.K. Kerk in Duivendrecht te gaan praten. Een R.K. onderwijzer op een openbare school was juist op zijn plek in Duivendrecht, anders zou er misschien een Protestantse onderwijzer komen.

R.K. kinderen uit arme gezinnen bijvoorbeeld kozen voor openbaar lager onderwijs, omdat ze het schoolgeld voor een bijzondere school niet konden betalen. Bovenmeester Angenmeer was de beste garantie dat het onderwijs in Duivendrecht de R.K. "kleur" zou behouden.

Het was kennelijk een goed advies van pastoor Ruscheblatt want alles bleef bij het oude.

Op 10 september 1879 kreeg het hoofd der school een koepokinjectie. Het briefje was zijn bewijs dat hij geen bron van een besmettelijke ziekte op school kon zijn. Het is te vergelijken met de latere verplichte t.b.c.-verklaring voor onderwijzers.

Een rekening van restaurant Bon Marché Adlon & Todt uit augustus 1889 .laat zien dat voor f 20,20 gedineerd is inclusief een fooi van een gulden. Angenmeer was toen 35 jaar in dienst van de gemeente Ouder-Amstel als (hoofd-) onderwijzer.

Uit: plakboek Mientje Schipperijn

Van haar moeder weet tante Mientje hoe haar grootvader af en toe naar het gemeentehuis in Ouderkerk aan de Amstel moest om zaken van belang over het onderwijs te bespreken. Hij ging altijd lopend: de hele route vice versa. Op een morgen zag hij zoals gewoonlijk het fort van Weesperkarspel nog op de gebruikelijke plek. 's Middags op weg terug naar Duivendrecht was het hele fort verdwenen. Zijn verbazing kende geen grenzen, maar later begreep hij dat het verzakken en verschuiven van laagveen de oorzaak was.

Moest hij wel eens lopend langs de Weesperzijde naar Amsterdam, dan was dat toch wel onveilig. Bij de Duivendrechtse Brug huisden zwervers en woonwagenbewoners, die passanten lastig vielen om geld afhandig te maken. Grootvader nam dan zijn wandelstok mee want daarin zat een soort degen verstopt.

Vlak voor zijn dood, op 21 mei 1896, bij zijn 50-jarig ambtsjubileum in het onderwijs, waarvan 40 jaar in Duivendrecht kreeg hij van de gemeente als blijk van waardering een reguleur. Dat is zo'n statige zeer goed lopende en op de seconde nauwkeurige wandklok met een grote koperen slinger. Had tante Mientje die later niet in haar huiskamer?

In de voetstappen van haar vader maar met de beperking van het vrouw-zijn in die tijd werd Maria Elisabeth Cornelia Angenmeer handwerkonderwijzeres op de school van haar vader.

Ze heeft de Duivendrechtse meisjes nuttige handwerken bijgebracht. Dat bleek een stimulans te zijn voor ouders om hun dochters toch maar naar school te sturen. Ze leerden iets wat ze als huisvrouw en moeder konden gebruiken. Het naaien van hemden en broeken, het breien van sokken enzovoort en... en passant leerden ze ook nog rekenen, taal en schrijven.

Tante Mientje kon net als haar moeder goed handwerken. Er bestaat een blauw schrift van haar moeder, vol met allerlei patronen en aanwijzingen hoe bijvoorbeeld een damesnachthemd in elkaar te zetten.

Intussen hield oom Hendrik Bastiaan Boot contact met het gezin. Er zijn aanwijzingen dat hij bij zijn familie introk in de Groot-Duivendrechtse Polder toen hij wat ouder werd.

Het gezin Angenmeer was niet onbemiddeld.

Anna Maria Angenmeer - Stangenberger werd begunstigde in het testament van haar oom, Hendrik Bastiaan Boot.

Dat was op 17 november 1869.

Anna Maria Angenmeer-Stangenberger beschikte over effecten, juwelen en een kerkboek met een gouden slot. Allemaal van haar, schreef haar echtgenoot op, door eigen spaarzaamheid verkregen. Dat is opmerkelijk omdat vrouwen in die tijd bij wet handelingsonbekwaam waren en gehuwde mannen vrijelijk konden beschikken over de kostbaarheden van hun echtgenotes. Het heeft iets ontroerends dat Bernardus Cornelius Joannes Angenmeer zeer beslist het bewijs ondertekende dat haar na zijn dood veilig stelde in wat haar eigendom was. Het feit dat er in deze families op latere leeftijd getrouwd werd, zegt iets over een zekere welstand.

Hoe later je huwde, hoe minder kans op veel nakomelingen, die elkaar de erfenis betwistten en eigendom versnipperden.

Tot je 30^e kon je uitsluitend in het huwelijk treden met toestemming van de ouders.

Dat was voor de moeder van tante Mientje, Maria Elisabeth Cornelia Angenmeer, niet nodig. Zij was 38 jaar oud toen ze in het huwelijk trad. Haar vader was in 1896 al overleden. Op een of andere manier kwam ze in contact met Cornelis Schipperijn, smid en wagenmaker in Diemen. Hij moet een ondernemende man geweest zijn. In 1882 leende hij geld om zijn bedrijf goed op poten te zetten en kennelijk kreeg hij plannen om in Duivendrecht te starten.

De doorgaande weg Amsterdam-Utrecht beloofde veel bedrijvigheid voor het beslaan van paarden en de reparaties van koetsen en karren.

Zijn aanstaande vrouw erfde nog net voor haar huwelijk van de dames Klijn uit Amsterdam. Hoe die relatie was ontstaan is onbekend. Wel weten we dat de dames Klijn het grootste deel van hun eigendom nalieten aan Huize Sint Jacob te Amsterdam. Tante Mientje sprak over Huize Sint Jacob als haar ideaal om als oude dame haar laatste dagen te slijten. Nog net voor haar dood, toen ze tijdelijk in de Kerkelanden te Hilversum verbleef, verheugde zij zich erop per 13 januari 1990 naar het Sint Jacob aan de Plantage Middenlaan te gaan verhuizen.

Op 14 juni 1899 gingen Cornelis Schipperijn en Maria Elisabeth Cornelia Angenmeer in ondertrouw waarna hun huwelijk op 1 juli daaropvolgend werd voltrokken. We komen ook nog 4 juli als trouwdatum tegen, maar dat kan het kerkelijk huwelijk geweest zijn.

Hun huwelijksbewijs is geen trouwboekje, maar een dun papiertje dat meteen de relatie legt naar de populaire uitdrukking: het "boterbriefje".

Zoals het een getrouwde vrouw betaamde, vroeg ze en kreeg ze eervol ontslag uit het onderwijs. Je mocht niet als gehuwde vrouw voor de klas. Einde carrière, denk je dan, maar niet deze Maria Elisabeth Cornelia Schipperijn-Angenmeer. Zij stortte zich vol enthousiasme op het bedrijf van haar echtgenoot. Dat blijkt uit het feit dat toen ze weduwe werd de zaak voortzette zo lang ze kon.

Op 7 mei 1902 ging hun kinderwens in vervulling en werd in Duivendrecht geboren: Hermina Anna Maria Schipperijn. Zij zou 87 jaar oud worden en ongehuwd blijven.

De familie was goed Rooms-Katholiek en voelde zich verbonden met de Sint Urbanuskerk. Dat betekende dat er genoeg gedaan kon worden in de parochie. Het was gewoon dat je je beste krachten inzette als vrijwilliger. Het kwam de gemeente der gelovigen ten goede. Cornelis en zijn vrouw kozen voor de Derde Orde, een lekenorde die allerlei goede werken ondernam in de geest van Sint Franciscus. Cornelis en Maria ontvingen op 2 november 1917 het kleed der Derde Orde. Deze lekenorganisatie stond onder leiding van een directeur, de heer S.J. van Rijn. Het prachtige vaandel van deze Derde Orde bevindt zich nog altijd in de Sint Urbanuskerk en wordt dankzij Phily Hinfelaar elk jaar op Open Monumentendag te voorschijn gehaald. U kunt het dan komen bewonderen. De verbondenheid van de hele familie met de Sint Urbanuskerk blijkt uit allerlei papieren, bijvoorbeeld dat grootvader Angenmeer een band had met pastoor Breukel en ook zeker met pastoor Laurent, de bouwpastoor. Feestliederen en bidprentjes getuigen daarvan.

Tante Mientje sprak graag over de pastoors, kapelaans en natuurlijk koster Geijssel. Voor haar was pastoor Evers dé pastoor die de meeste indruk op haar gemaakt heeft. Hij was zo betrokken. Menig arm gezin vond na zijn bezoek onder een kleedje of een schoteltje wat geld. In de tijd van de eerste wereldoorlog werd hij hoofdaalmoezenier bij leger en vloot. Net nog voor zijn vertrek uit Duivendrecht, op 5 september 1914, werd zijn verjaardag gevierd.

Intussen werd er druk in de smederij en wagenmakerij gewerkt. Diverse knechts traden er in dienst. Daaronder bekende Duivendrechtse namen als Braam en Bart.

Tante Naatje, zuster van Cornelis Schipperijn, adviseerde haar broer *“niet nog een knecht in huis te nemen. Er waren al genoeg knechts over de vloer. In het voorjaar had het nog gekund omdat de jongste knecht toen in militaire dienst moest. De huidige vervanger beviel niet echt goed. Die moest maar in een slagerij gaan werken. Aan te bevelen was een leerling in dienst te nemen.”*

Wat grootvader voorzien had, gebeurde nog voor de eerste wereldoorlog: de Protestantse dorpsgenoten gingen zich inzetten voor een eigen Christelijke school. De openbare lagere school werd langzamerhand "geïnfiltreerd" door Protestantse leerlingen. Het verkrijgen van een vergunning om een bijzondere school te stichten in combinatie met het recht op subsidie, mogelijk gemaakt door de onderwijswet van 1889, stimuleerde ook pastoor Evers om tot actie over te gaan.

Op een buitengewone kerkvergadering, 30 juli 1912, werd besloten de collectes te verdubbelen om een Rooms-Katholieke bijzondere parochiale school te realiseren.

De eerste steenlegging op 5 april 1913 was een bijzondere gebeurtenis. De kalkbak en de troffel waren met bloemen versierd en voor 1 gulden kon je ook een steen metselen om op die manier je steentje bij te dragen. Tante Mientje was 11 jaar en wilde dat wel. Ze holde naar de smederij om haar vader om die gulden te vragen. Toen ze met die gulden in haar hand geklemd terugrende, waren cementbak en troffel al opgeruimd.

Gelukkig was er nog een belangrijke gebeurtenis. Op 22 mei 1913 kwam deken Timans uit Ouderkerk om een gedenksteen te plaatsen. Tante Mientje was zo trots op die gedenksteen, die na haar dood door pastoor Laan in de pastorie een plekje kreeg.

De Sint Joannesschool werd een begrip en de nonnen, die er les gaven, zagen er met hun kleding uit als hemelse figuren. Aldus tante Mientje.

In de tijd voor de eerste wereldoorlog werd de slag bij Waterloo van juni 1815 nog herdacht. Dat was de laatste keer, net als de 10-daagse veldtocht tegen de Belgen in 1831.

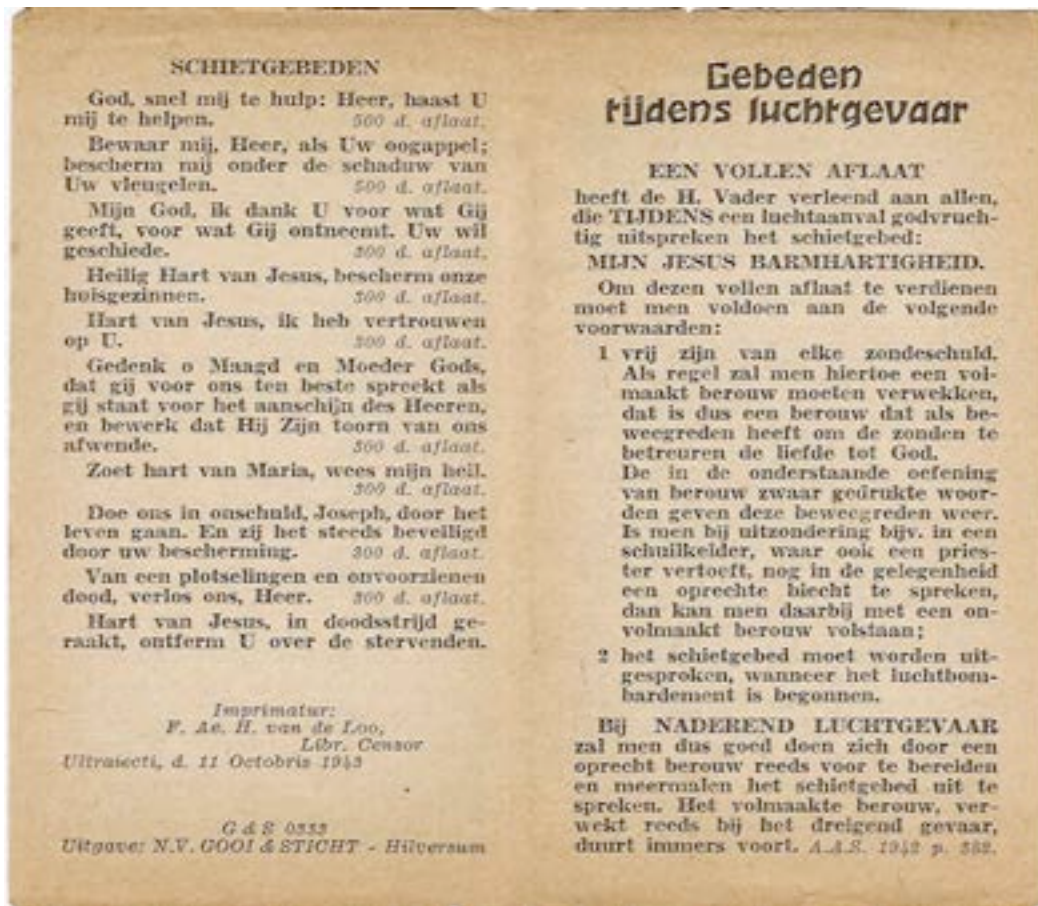
De aanstaande oorlog kwam wat herdenking betreft na 1918 hiervoor in de plaats, maar toen was er een feestelijke optocht en de vader van Wim Braam was Napoleon. De meisjes droegen een witte jurk en hadden een oranje sjerp om. Brandende vetpotjes stonden op het bruggetje bij boer De Jongh, vlak naast de Sint Urbanuskerk. Tante Mientje vertelde opgetogen over die schitterende illuminatie.

In die tijd was er nog een nachtwacht in Duivendrecht, die steeds riep welk uur de klok "heit" en een ratel gebruikte om de aandacht te trekken. En dan was er lantaarnopsteker, Kortekaas genaamd, die staande op een laddertje iets frommelde met olie en een katoenen pit. Als 't regende had hij een jute kap over zijn hoofd.

Op oudejaarsavond kwamen de nachtwacht en de lantaarnopsteker langs voor een footje in ruil voor een papieren ganzenbord plus versjes op een rol papier voor de kinderen. Als kind was je daar toen dolblij mee. Het betekende uren vermaak tijdens de lange winteravonden.

Levendig herinnerde tante Mientje zich hoe bang ze was als in het cachot, wat toen tussen de smederij en boerderij "Mijn Genoegen" stond, een dronkenlap door de veldwachter opgesloten werd. Zo'n type ging de hele nacht verschrikkelijk te keer met allerlei verwensingen. De kinderen van Duivendrecht hadden het gevoel dat het daar altijd spookte, ook al was er niemand opgesloten.

De oorlogstijd was in de ogen van tante Mientje een angstige tijd, hoewel de tweede wereldoorlog nog erger bleek te zijn.

Uit het plakboek van tante Mientje

Tijdens de eerste wereldoorlog kwam de gemeentelijke bode met zijn indrukwekkende bodebus, een metalen teken met het wapen van Ouder-Amstel erop, die hem tolvrijheid verschafte waar hij ook heen moest voor de gemeente, kondigde in Duivendrecht de mobilisatiebevelen af eind augustus 1914. Dat betekende o.a. voor de gewone burger inkwartiering van soldaten, ook bij de familie Schipperijn. Het fort Weesperkarspel was vlakbij en het naargeestig donderen van een kanon of het schieten om te oefenen drong door in Duivendrecht. Adjudant Julianus was de commandant en liet de daar gelegerde soldaten zakjes buskruit vullen. Die inkwartiering was niet altijd even prettig. Aanvankelijk kregen ze er één uit Amsterdam en één uit Lobith. Tante Mientje vond het eng, de geüniformeerde kerels, die naar vuur roken en soms wat buskruit voor de aardigheid lieten knallen. De bode betaalde regelmatig namens de gemeente een tegemoetkoming voor kost en inwoning. Eén soldaat, Sievertsen, werd echter een goede huisvriend. Hij was een goed mens.

Elke avond ging hij naar zijn moeder in Amsterdam, te voet om 's morgens vroeg terug te keren. De reden was dat zijn oude moeder 's nachts overvallen was in haar huis en sindsdien elke nacht in doodsangst leefde. Hij kreeg zijn geld voor kost en inwoning van de Schipperijns mee. Na de oorlog bleven ze bevriend met elkaar.

Wekelijks kwam een dikke boer uit de polder bijpraten over de oorlogstoestand.

In 1921 heette de smederij en de wagenmakerij van Cornelis Schipperijn deftiger: de Rijtuig- en Carosseriënfabriek. Op 13 december werd een vergunning aangevraagd bij Burgemeester en Wethouders om electromotoren van 3 en 1 pk in bedrijf te stellen. Ook wilde de heer Schipperijn een houtzaagmachine installeren en een draaiband plus wielband, alsmede een smidsboormachine plaatsen. De tekeningen van het een en ander werden erbij gevoegd.

Op 18 maart 1922 kreeg Cornelis Schipperijn toestemming tot uitbreiding. Een hinderwetvergunning moest dat allemaal mogelijk maken. Het ging nu al om 3 electromotoren met een gezamenlijk vermogen van 5 pk. De inspectie bemoeide zich er nog mee in september, maar dan is het in maart 1923 allemaal voor elkaar.

Ergens in de tijd van crisis en werkloosheid overleed Cornelis Schipperijn en de weduwe zette de zaak zo goed en zo kwaad als 't kon voort. De knechts hielpen daarbij. Op 15 april 1935 was ze blij met de heren Bieshaar en Schuttel om de zaak te kunnen voortzetten. Het heet dan: Grof- en Fijnsmederij en Wagenmakerij, constructie-werkplaats en landbouwwerktuigen.

Maria Elisabeth Cornelia Schipperijn-Angenmeer deed de zaak over aan het bovengenoemd duo en vierde op 9 maart 1941 haar 80e verjaardag. Met haar dochter bleef ze in het oude vertrouwde huis, Rijksstraatweg 200, wonen.

Later woonde in de voorkamer van dit huis de vriendin van tante Mientje, mevrouw Van Uitert, die jarenlang in café Brugzicht de scepter zwaaide.

De beide dames schonken aan de Sint Urbanuskerk een gebrandschilderd raam met de voorstelling van de Heilige Anthonius van Padua erop afgebeeld. Hun initialen staan onderaan, nog altijd te zien.

Na het overlijden van mevrouw Van Uitert bleef haar kamer intact.

Soms liet tante Mientje het aan een bezoeker even zien.

In haar laatste levensjaren ging het niet meer zo goed. Ze at slecht totdat Simon Zorge haar in zijn groentewinkel (waar nu Jan de Bloemenman zijn nering heeft) adviseerde regelmatig te eten en vooral groente en fruit. Dat deed ze en toen ging het wat beter. Toen haar hondje er niet meer was, was dat een heel verdriet, maar ondanks de verhuizing uit het haar zo vertrouwde Duivendrecht bleef ze met haar herinneringen de opgewekte dame die ze altijd geweest was.

Kort voor haar dood was ze heel blij met de val van de Muur, 9 november 1989.

Ze had in haar jonge jaren de Russische Revolutie van 1917 meegemaakt.

Het was het rijk van de antichrist dat onder leiding van Lenin was ontstaan.

Gelukkig had het goede en het geloof overwonnen en mochten de christenen in Rusland weer openlijk hun godsdienst belijden.

Haar graf is in Abcoude op de begraafplaats aan de Blijdorplan.

Jo Blom

TER HERINNERING
AAN MIJN
OUDERS EN GROOTOUDERS
EN ALLEN
DIE MIJ DIERBAAR WAREN.

Deze tekst prijkt op de voorzijde van tante Mientjes plakboek en de lezers van Oud-Duivendrechtse Saecten mogen op de volgende bladzijden meekijken.

Uit: fotocollectie van Bieshaar

Tante Mientje Schipperijn in 1967, zoals altijd met haar hoedje en haar hondje.

*Mijn grootouders:
B.C.J. Angenmeer en
A.M. Stangenberger.*

*Mijn grootvader was sinds 1854
benoemd als (hoofd)onderwijzer van
de openbare lagere school te
Duivendrecht.*

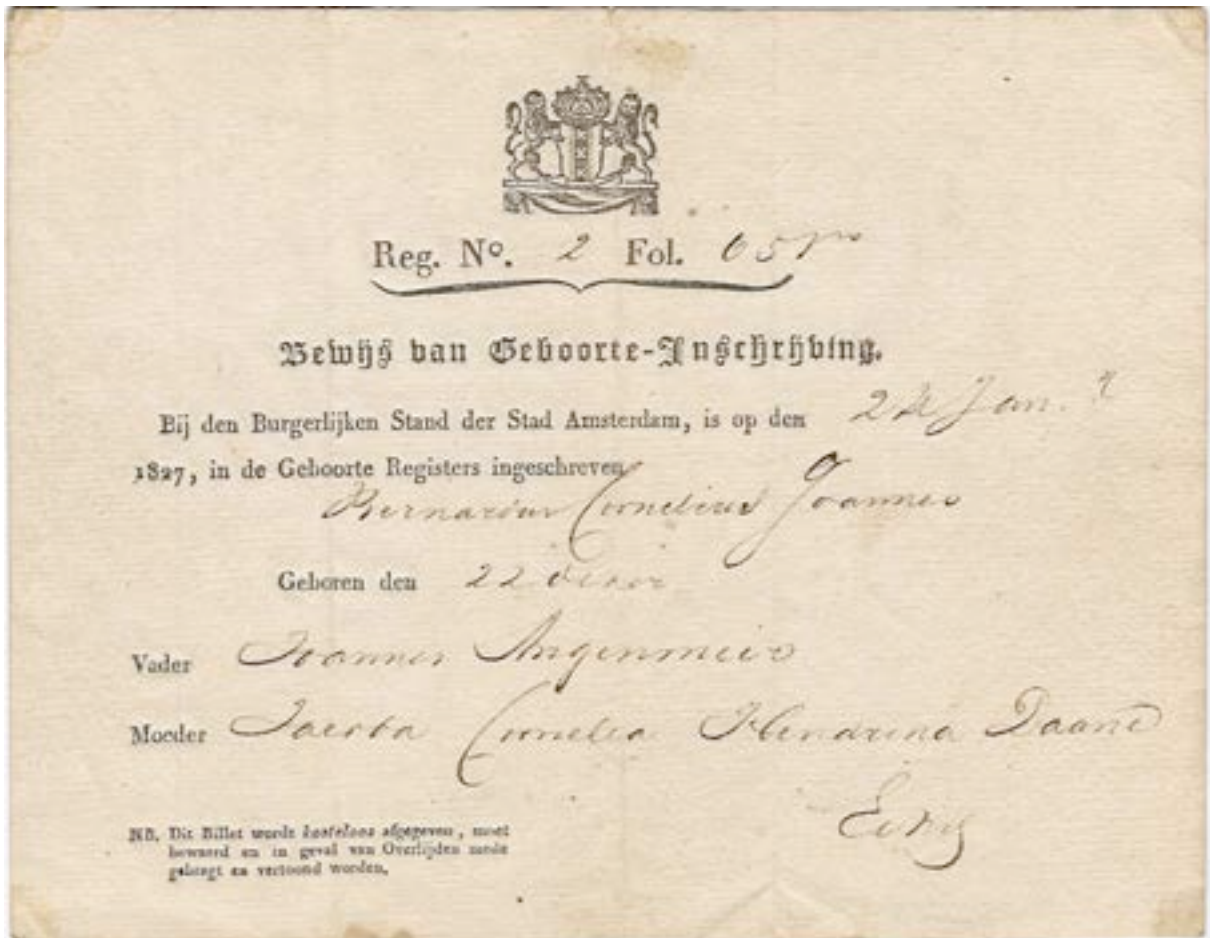
*Mijn grootmoeder Anna Maria
Stangenberger is geboren op 13
augustus 1821.*

*Zij is de dochter van:
Hendrikus Franciscus Stangenberger
en Maria Boot.*

*Mijn grootvader Bernardus Cornelius
Joannes Angenmeer is de zoon van:
Joannes Angenmeer en Jacoba
Cornelia Hendrina Daane.*

Gehuwd 5 april 1826

*Van zijn ouders is de inschrijving in
het trouwregister bewaard gebleven en
de geboorte-inschrijving van hun zoon:*

BEWIJS VAN INSCHRIJVING.

Bernardus Cornelius Joannes Angenmeer

Op heden de bij het Reglement, gearresteerd bij Heeren BURGEMEESTEREN dezer Stad, den 16^{den} Augustus 1822, op de inname van Kinderen in het *Burger-Weeshuis* alhier, bepaalde inlage van — Gulden en — Cents betaald hebbende, *100*, dien ten gevolge, in het daartoe bestemd Register N^o. *3*. Folio *175* ingeschreven.

AMSTERDAM, den *1. Mei* 18*50*.

REGENTEN van het *Burger-Weeshuis*
der Stad Amsterdam,

W. Blaauw

J. P. Broemmelin

R. B. 5210

Vanaf 1819 kon iedere Amsterdamse burger zich tegen betaling laten inschrijven in het register van het Burgerweeshuis. Eventuele verweesde kinderen waren dan zeker van goede verzorging. En zo deed Angenmeer al in 1850. In 1861 werd zijn dochter geboren.

De O.L. School in Duivendrecht.
Een opname uit 1900.
De school werd in 1920 opgeheven
Sinds 1925 het gebouw Pax van de
RK Welstandsbond Duivendrecht

Gesloopt ongeveer 1930

*Hier werd mijn grootvader B.C.J.
Angenmeer in 1854 benoemd tot
hoofdonderwijzer*

*Links de Korenbloemstraat, vroeger
de Spoorstraat, en even verderop het
zij - aanzicht van de Openbare
Lagere School van Duivendrecht.*

De ondergeteekende, Hoofdonderwijzer te *Duivendrecht*
verzoekt door tussenkomst van den boekhandelaar *Hogervorm*
Amsterdam te
een present-exemplaar van *de volgende werken*

VEENENDAAL, Leesboekje. No. 1—9	BOSMAN, De Dierenvriend.
BOSMAN, Rood, Wit en Blauw. No. 1.	VOESTERMAN VAN OZEN, Præct. Rekent.
" " " " " No. 2.	No. 1—6.
" " " " " No. 3.	VAN ETTINGER, Allerlei
" " " " " No. 4.	P. H. DEWALD, Uit het kinderleven.
" Veekleurige Bloemen. No. 1.	VEENENDAAL, Aardrijkskunde.
" " " " " No. 2.	" " " " " Denken en schrijven. No.
" Zoutkorreltjes No. 1.	1 en 2.
" " " " " No. 2.	

Te Duivendrecht (Naam.)
Hogervorm

Men gelieve vooral niet te verzuimen zijn naam en woon-
plaats, alsmede den naam van zijn boekhandelaar in te vullen;
en door te halen, de boekjes die **niet** verlangd worden.

**AKTE VAN ALGEMEENE TOELATING TOT
SCHOOLONDERWIJZER
VAN DEN TWEEDEN RANG.**

De Provinciale Commissie van Onderwijs, in *Nord-Holland*
op den *2^{en} April* 1856 gezamenlijk hebbende
Beneditus Johannes Angenmeer en *25* leden
heeft befonden, dat dezelve de verschiedenheit, uitgedrukt onder n°. 3
van het 1^{en} artikel der verordeningen op de examens, weshalve zij
genoemde

B. C. J. Angenmeer

opneemt onder de schoolonderwijzers van den tweeden rang en den-
selven bij dezen geregigd verklaart om, mits zich onderwerpende
aan de algemeene en bijzondere schoolverordeningen, binnen alle de
Provincien van het Koninkrijk der Nederlanden te staan naar
eene school van den hoogsten rang, en in het algemeen naar het
verkrijgen eener speciale beoefening, aanstelling of admisie tot het
geven van onderricht in de vakken van het lager onderwijs, omcitre-
ven bij n°. 3 van het 1^{en} artikel der verordeningen voornoemd.

Amstelredamum
Heden, den
2^{den} April 1856

Voorzitter.

A. H. B. J.
Secretaris.

Aanstellingsakte B.C.J. Angenmeer 1856

De ondergeteekende 1) *Boer-Elst* gevestigd te 2) *Beekhuizen*,
verklaart de koopkienting verrigt te hebben aan 3) *Keizerdus*
Beneditus Johannes Angenmeer
geboren den 4) *29 Januarij 1817*, wonende te 5) *Deerlandsdijk*,
en zich persoonlijk overtuigd te hebben, dat zich daarna 6) *6* koopkienten hebben
ontwikkeld, die een zoodanig beloop hebben gehad, dat zij voorbehoeding tegen de kinder-
pokken zooveel mogelijk waarborgen.

(Dagteekening) *10 Sept* 18 *73*

(Handteekening van den genees- of keerkantige)

- A. H. B. J.*
- In te weten:*
- 1) den titel van den genees- of keerkantige.
 - 2) den naam der gemeente, waar de genees- of keerkantige ge-
vestigd is.
 - 3) den naam en de woonplaats van den ingevaten persoon.
 - 4) den geboortedatum van den ingevaten persoon.
 - 5) den naam der gemeente, waar de ingevaten persoon woont.
 - 6) het getal koopkienten, die een geregigd beloop hebben gehad,
of, zoo de kienting zonder voldoende gevolg bleef, het woord
geen, in welk geval de woorden, die een zoodanig beloop hebben
gehad, tot en met waarborgen, moeten doorgehaald worden.

Koepokinentingsbewijs 1879

Leerlingen van de O.L. School in 1897
De dame op de derde rij geheel links is mijn moeder, lerares Nuttige Handwerken tot 1900.

Leerlingen van de O.L.School Duivendrecht III

*De heer
J.Krijgsman
(Janoom) een
trouw en dierbaar
vriend van mijn
grootouders.*

*Uit een gedicht
dat onze lieve
oude koster
Geijsel maakte
voor deze goede
mens:*

*Ieder die Jan Krijgsman kan, zegt: het is een goeie man
Zelfs een klein onschuldig kind, noemt hem zijne beste vrind
Komt er een jood met kersen aan, kinderen ziet men tot hem gaan
Menig min bedeelde bloed, zegt wat is die Krijgsman goed.*

†

GEDENK IN UWE GEBEDEN DE ZIEL
VAN ZALIGER
ANTONIUS GEIJSEL
Echtgenoot van
JOANNA VERWEIJ
gedurende 51 jaren koster en 48 jaren
organist der St. Urbanusparochie te
Duivendrecht.

In den ouderdom van 78 jaren is hij ont-
slapen, gesterkt door de Genademiddelen
der H. Kerk, te Duivendrecht, 27 October
1931, en werd hij begraven den 30sten
d.a.v. op het R.K. Kerkhof te Diemen.

Gedenk U mijner, mijn God . . . en
vaag mijne goede werken niet uit, die
ik gedaan heb voor het Huis van mijnen
God en voor Zijne plichtigheden.

Zing den Heer een nieuw lied, loof den
Heer in psalmgezang en in orgelspel.

Hij was een braaf en goedaardig man
cerbaar van voorkomen, zedig van wan-
del en van kindsbeen af in de deugd
geoeffend. (II Math. XV, 12)

Mijn geliefde echtgenoot en kinderen:
Bedroeft u niet, gelijk de overigen, die
geen hoop hebben. In droefheid en ge-
ween hebt gij afscheid van mij genomen
doch de Heer zal u met vreugde bij
mij terugvoeren voor altijd. (Thess. IV, 12)

GEBED. Wij bidden U, o Heer, ontferm
U, volgens Uwe goedheid, over de ziel van
Uwen dienaar Antonius: bevrijd haar van
alle besmetting der sterfelijkheid, en doe
haar de eeuwige zaligheid genieten. Door
Christus, onzen Heer. Amen.

Zoet Hart van Jezus, wees mijne liefde.
O.L. Vrouw van Lourdes, bid voor ons.
Onze Vader — Wees gegroet.

R.I.P.

Koster en organist Geijsel
1853 - 1931

Een godvruchtige vrouw

Grootmoeder Angenmeer 1821-1903

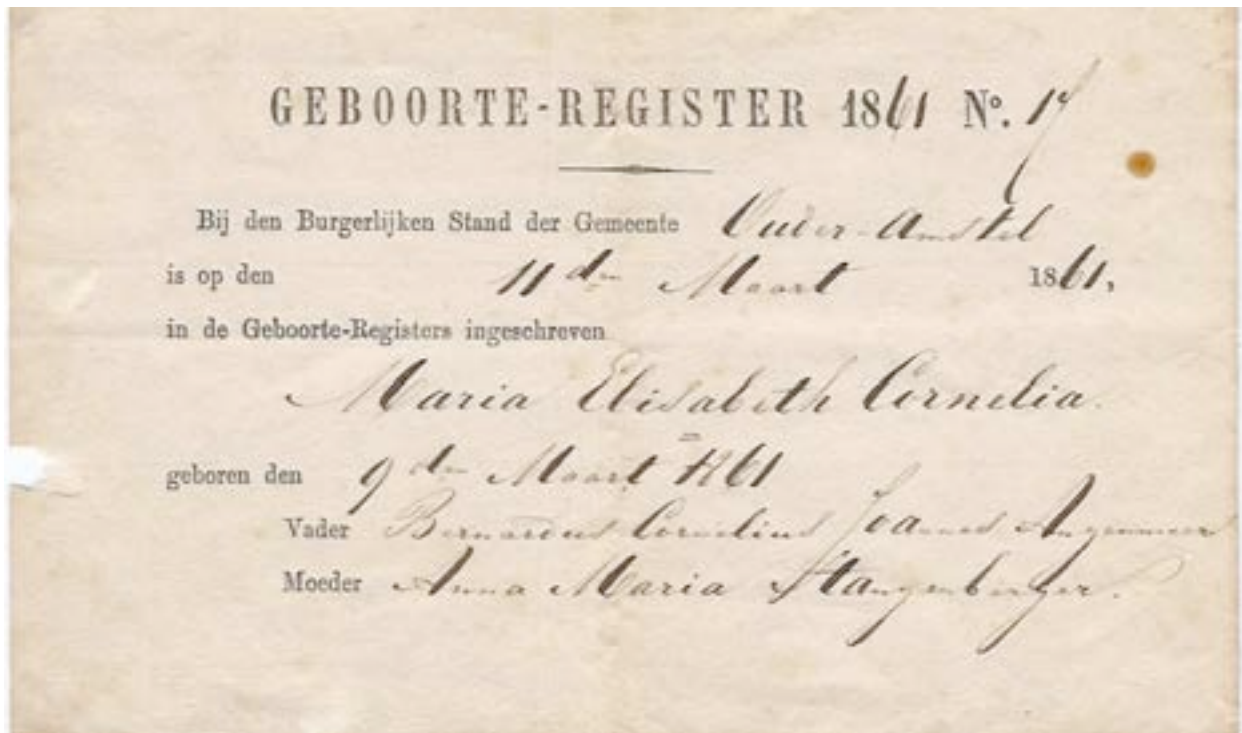

Grootvader 1827-1896

Uitgave Braam Daivendrecht

In de Sint Urbanuskerk bevindt zich een gebrandschilderd raam van Sint Antonius geschonken door de dames Schipperijn en Van Uitert.

†

Bid voor de Ziel van Zaliger
**MARIA ELISABETH CORNELIA
 ANGENMEER**
 weduwe van
CORNELIS SCHIPPERIIN

geboren 9 Maart 1861 te Duivendrecht,
 na een kortstondige ziekte voorzien van
 de H. H. Sacramenten, overleden 15 Juli
 1951 te Duivendrecht en begraven 18 Juli
 d.a.v. op het R. K. Kerkhof te Diemen.

Zalig de eenvoudigen van geest, want
 hun behoort het rijk der hemelen.
 In eenvoud en arbeidszaamheid en grote
 godsdienstzin zijt gij ons voorgegaan.
 Gij waart een echt christelijke moeder,
 zachtmoedig en beminnelijk, vol goed-
 heid voor iedereen, met een levendig
 geloof en betrouwen op God.
 Mijn dierbaar kind, ik dank U voor alles
 wat gij voor mij gedaan hebt in de hemel
 zal ik U beminnen zoals ik U op aarde
 heb liefgehad.
 Bij Jezus zullen wij elkander wederzien
 en verenigd voor eeuwig God danken
 voor zijn goedheid.

MIJN JEZUS, BARMHARTIGHEID
 O MARIA,
 TOON DAT GIJ MIJN MOEDER ZIJT
 ZIJ RUSTE IN VREDE. AMEN.

Mijn Moeder

Foto: haar 90ste verjaardag

Ondertrouwd:

Cornelis Schipperijn
 en
 Maria & C. Angemneer.

Duivendrecht 14 Juni 1899.

Huwelijksvoltrekking 4 Juli 1899

Mijn moeder trouwt in 1899 met Cornelis Schipperijn. En neemt ontslag als onderwijzeres nuttige handwerken op de O.L.School, de school van haar vader.

Duivendrecht, 14 October 1899

N°. 100
 Onderwerp:
 Onverloofde

Wij hebben de eer u bij uwe te be-
 richten dat de Raad u in zyne op-
 13 Jaar geleende zitting, ontslag ont-
 slag heeft verleend als onderwijzeres
 in de nuttige handwerken aan de O.L.School
 te Duivendrecht, en zalke naar aanleiding
 van het door de Heeren Meesters verzocht, in-
 getuigd te zijnde van te dien.

Het ontslag wordt geëindigd in te gaan
 met het jaar 1900.

Verzoeken en Verzoeken van
W. J. Schipperijn
 Meester,
 Duivendrecht.

Aan
 Mevrouw M. E. C. Angemneer,
 Verkandingsrecess
 te Duivendrecht.

3
Ik ondergetekende Cornelis Schipperijn
aan beroep Wagenmaker wonende te
Diemen verklaar hiernede in leen te
hebben ontvangen en schuldig te zijn, aan:
Klaas Pieter Koffiehuys, en Stalhonder
wonnende te Diemen een Som van:

Twee honderd gulden

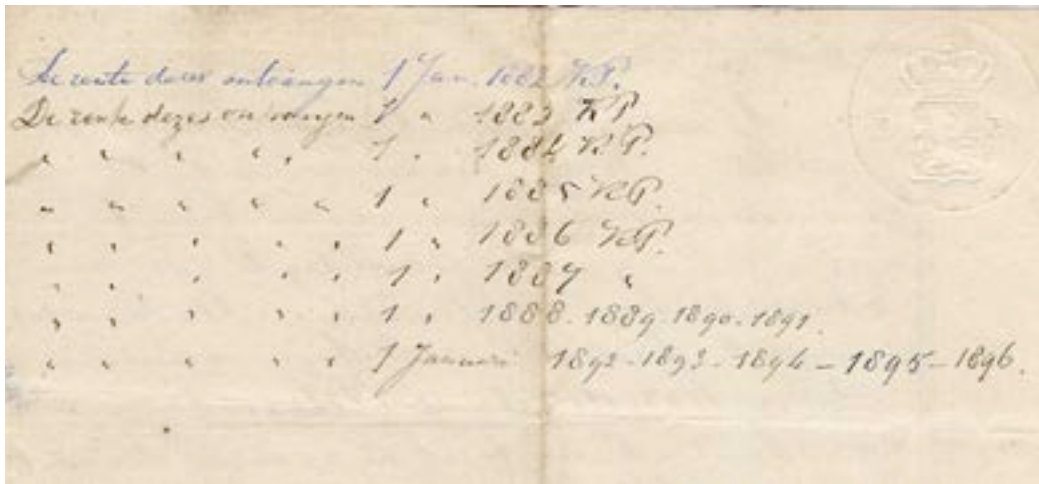
mij verbindende om te rekenen van af den eersten
Januari Achtthienhonderd twee en tachtig, over
gemelde Som een rente te zullen betalen, van
vijf ten honderd in het jaar, en zulke tot aan
den dag van de gehele aflossing van gezegde kapi-
tal Som; welke aflossing ten allen tijde zal kunnen
en moeten geschieden, mits die zal worden aan-
geroep of gevorderd minstens zes weken vóór den
verschijndag der renten. Voor de rechtzige na-
koming van al het voorschreven verbind ik onder-
getekende mijn persoon en goederen ingevolge de wet.
Tot zekerheid voor de getrouwe nakoming van
bovenstaande verbintenis verklaar ik mede onder-
getekende Elizabeth Maria Bijlhouwer
Weduwe van Antonius, Franciscus, Jozefus,
Wilhelm, wonende te Naarden, mij tot
solidairen borg te stellen, voor gemelde Corne-
lis Schipperijn, en dientengevolge te verbinden
tot betaling van gemelde Som en renten, inge-
val deze in de betaling daarvan moegt nalatig blijven.
Gedaan te Diemen den 9 Januari 1882

Goed voor twee honderd gulden C Schipperijn
E. A. Bijlhouwer Wed
A. J. Mulder

Mijn vader de wagenmaker Cornelis Schipperijn leent een geldbedrag voor een eigen bedrijf.

*Wagenmakerij en smederij
aan de Duivendrechtse Laan.
Na de demping van de sloten
voor de huizen veranderde
de naam in Rijksstraatweg.*

*De lening
is in 1896
afbetaald*

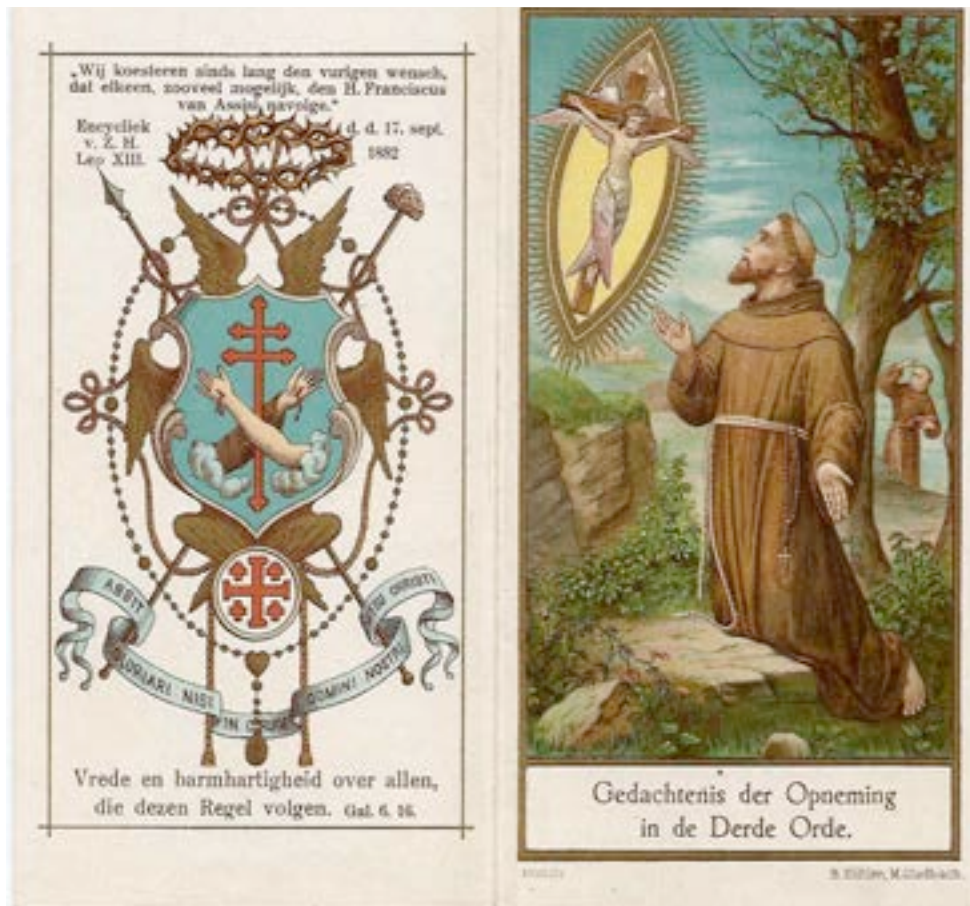

*(Dirk van
Dijk is de
grootvader
van Marinus
van Dijk, de
drogist uit
Diemen.red.)*

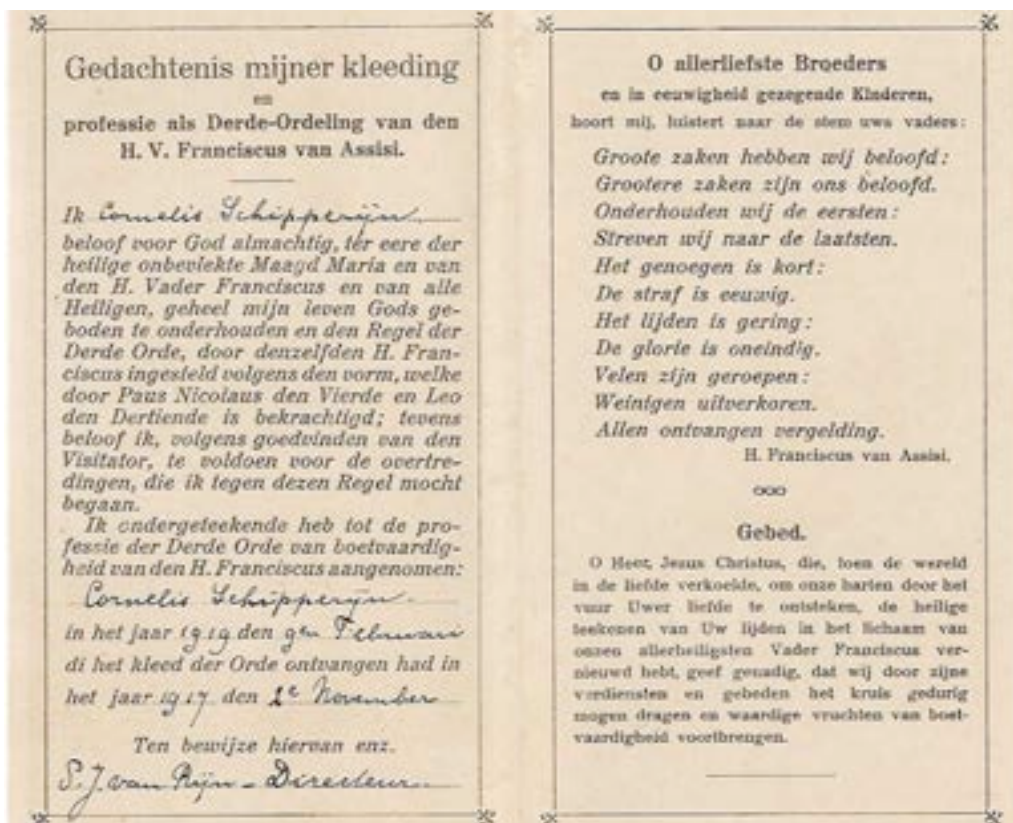
*Rientje
Boersma
wordt later
zuster
Epiphania.*

*Begin 20^e
eeuw*

*V.l.n.r. Dorus Souwer, Dirk van Dijk, Hendrik Voskuil, Willem Braam, Kees Spronk,
mijn Moeder met mij op haar arm, mijn Vader, Frans Mensen, Rientje Boersma.*

Vader en moeder Schipperijn-Angenmeer op dezelfde dag: professie als Derde-Ordeling

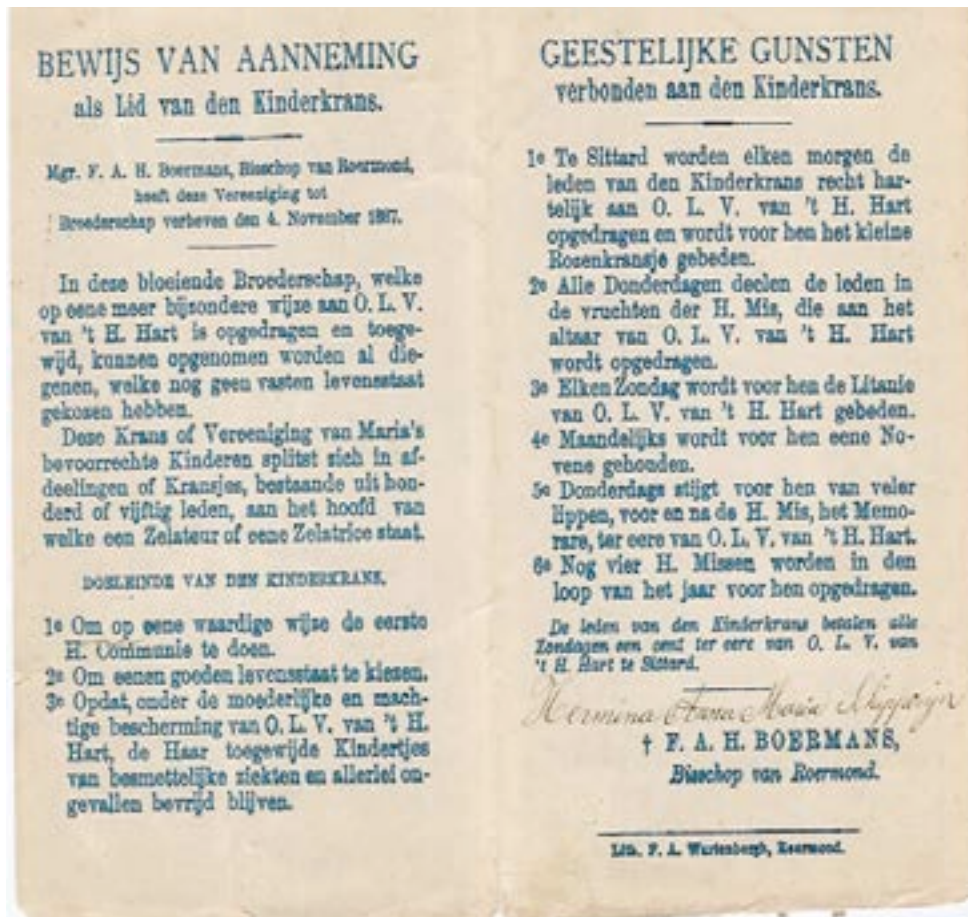

*De inwijding van de Sint Joannesschool en het klooster.
Uiterst rechts mijn vader en vlak voor hem ben ik, als 11-jarig meisje.
De kapel van het klooster is later ingewijd.
Pastoor Evers sprak toen deze woorden:
“Laat nu Heer Uw dienaar in vrede gaan.”*

Zusterschool Duivendrecht

Bewijs van aanneming in de Kinderkrans van Mientje Schipperijn.
Het doel van de kinderkrans is: kinderen onder de bijzondere bescherming van Maria,
de Moeder van God, te stellen. Al dadelijk na de geboorte kunnen kinderen worden
ingeschreven. Zij blijven lid totdat de volwassen leeftijd is bereikt.

Tante Mientje heeft voor de afbraak van de St.Joannesschool in 1988 de gedenksteen uit 1913
veilig gesteld. Die herdenkingssteen bevindt zich nu in de spreekkamer van de R.K. pastorie.

links: WAGENMAKERIJ TIMMERMANSWERKPLAATS, rechts: HUIS HOEF RIJTUIGSMEDERIJ

Kees van der Horst, Herman Drost, Kreek, Piet Kriek, mijn vader, mijn moeder, Coba Martens en ik.

C. SCHIPPERWIJN
 DUIVENDRECHT O.A.
 Rijtuig- en Carrosseriënfabriek
 61428

De Ondergetekende
 Cornelis Schipperwijn Smederij en Wagenmakerij
 te Duivendrecht aan Ouder-Amstel
 neemt bij deze op gepaste wijze
 de vrijheid Urdl. Kattl. te verzoeken
 hem vergunning te willen verlenen
 tot het plaatsen en in bedrijf
 stellen van een 3 pk. en twee
 stukks elc. 1 pk. Elector motoren
 in Lijn perceel E. 35 en 36 alhier
 Kadsstraat bekend in Sectie B. 735
 van het aandrijven van een
 Lintzangmaschi. en Draaibank
 en Wielbank en Transmissie
 en een Smederij en Wagenmakerij (thans
 gedreue door Perolen Motor)
 1 Perceel is kadastraal bekend Sectie B. no 735.

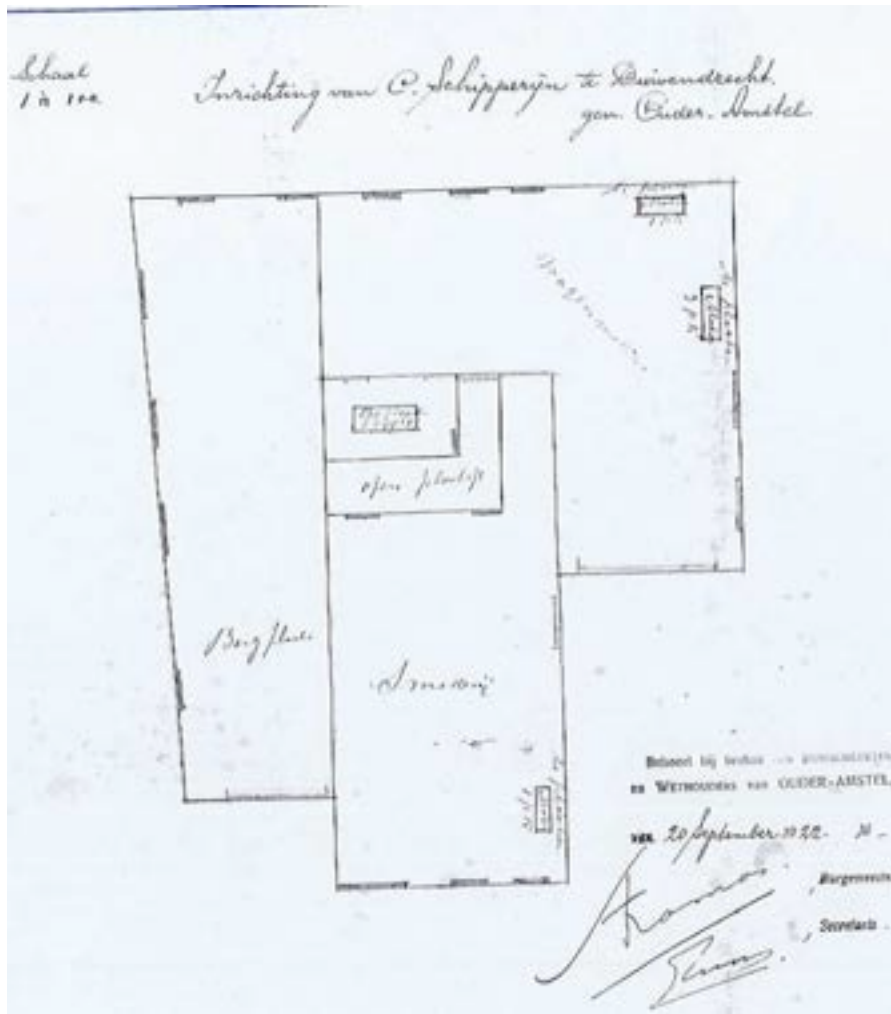
Alles gedaan
 te Duivendrecht 18 December 1922
 18 maart 1923.

Behoort bij besluit van BURGEMEESTEN
 en WETHOUDERS van OUDER-AMSTEL.

van 20 September 1922. №.
 Straman, Burgemeester
 Secretaris

C. Schipperwijn

Burgemeester Straman geeft op 18 maart 1922 na overlegging van de vereischte stukken vergunning tot uitbreiding van de smederij en wagenmakerij, door plaatsing van 3 electromotoren met een gezamenlijk vermogen van 5 PK in perceel Wijk C no 35 aan den Rijkstraatweg te Duivendrecht, kadastraal bekend sectie B no 735

De wagenmakerij wordt vergroot en een aanvraag voor motoren en machines wordt gehonoreerd. De originele tekening is de helft verkleind. De schaal van deze kopie is 1:200

Het bedrijf wordt nu een fabriek

PIPMA BIESHAAR & SCHUTTEL

v/h Wed. Schipperijn.

Rijksstraatweg

DUIVENDRECHT

Grof en Fijn-smederij

Wagenmakerij

Constructie-werkplaats

Landbouwwerktuigen.

Duivendrecht, 15 April 1935.

M.,

In verband met de omstandigheid dat het zakenleven in de huidige omstandigheden steeds moeilijker wordt, vooral wanneer de geheele leiding berust in handen van een Weduwe, heb ik met ingang van heden, 15 APRIL 1935 mijn zaak overgedaan aan mijn beide knechts Bieshaar en Schuttel, die onder dezen naam het bedrijf op denselven voet zullen voortzetten.

Ik zeg U dank voor het genoten vertrouwen en hoop dat U ook onder de nieuwe leiding de zaak met Uw bestellingen zult blijven begunstigen.

Wed. SCHIPPERIJN.

M.,

Zoals uit het bovenstaande blijkt, hebben wij met ingang van heden, 15 APRIL de zaak van de Wed. Schipperijn overgenomen.

Wij zullen de gunstige reputatie van deze zaak ten volle handhaven - zoo mogelijk verbeteren - en zien gaarne Uwe bestellingen tegemoet, waaraan wij den grootsten zorg zullen besteden.

Hoogachtend,

Fa. BIESHAAR & SCHUTTEL

v/h Wed. Schipperijn.

Vader Cor Schipperijn overlijdt in 1928 en zijn vrouw en dochter nemen de leiding van het bedrijf over (red.). In 1935 draagt mijn moeder het bedrijf met een Grof en Fijn - smederij, wagenmakerij, een constructiewerkplaats en een plaats voor het vervaardigen van landbouwwerktuigen over aan haar beide knechts Bieshaar en Schuttel.

En hoe ging het verder

Herinneringen van Hans en Kees Bieshaar:

Onze vader, Kees Bieshaar, is in 1912 geboren in de Kerkstraat in Amsterdam.

Zijn moeder overleed in 1916 en zijn vader in 1919. Als klein jochie werd hij door zijn oma - de moeder van zijn moeder – opgevoed in Nederhorst den Berg.

Toen zijn oma in 1922 overleed ging hij ook naar de Heibloem in Heythuizen (L).

Op dit internaat verbleven reeds zijn 2 oudere broers Jan en Steef. Na de daar doorlopen lagere school ging hij net als zijn broers op het internaat het smidsvak leren.

Nadat deze opleiding afgesloten was, ging hij in 1930 werken bij een smid in Maarheeze (N.Br). Achteraf gezien toch mooi dat die 3 weesjongens tot hun 18e levensjaar daar een vak konden leren. Hoeveel jongeren gingen in die tijd al na de lagere school naar een baas!

Heimwee bleef aan hem knagen en hij wilde terug naar Amsterdam. Een neef van hem, Steef Wiegmans was uitbater van een café (het huidige Lotgenoten), en wist hem te vertellen dat de dames Schipperijn een knecht zochten. Zij hadden de wagenmakerij van hun man/vader voortgezet, die in 1928 was overleden. Pa trad in dienst in december 1932 en ging later boven de smederij wonen. Wij kennen dit echt als een vies smokerig, stinkend hol. Ook Dirk Schuttel uit Ouderkerk aan de Amstel werkte al bij Schipperijn. Er waren nog meer “knechten” in dienst en hun werkzaamheden bestonden uit: het wagenmakervak, het beslaan van paarden en andere zaken waar de boeren uit de omgeving om vroegen.

In oktober 1935 namen Dirk en Kees het bedrijf over. Het onroerend goed huurden zij van de weduwe Schipperijn en dochter Mientje. Tijdens de mobilisatie moest Dirk onder de wapenen en Kees stond er met de andere knechten alleen voor.

In juli 1940 trouwde onze vader met To Andriessen en ze gingen wonen op de Rijksstraatweg 219, naast het huidige eetcafé Lotgenoten. De kinderen: Hans (1941), Els (1943), Trudy (1946) en Kees (1948) zijn daar allemaal geboren. Onze moeder had goed gespaard, maar al dat spaargeld ging al spoedig op aan de betaling van het loon van het personeel, zoals wij de “knechten” gingen noemen.

In juni 1946 na die moeilijke oorlogsjaren kochten Dirk en Kees samen met de inmiddels aangetrokken Piet van Scherpenzeel – carrosseriebouwer – de grond en de gebouwen.

Zo ontstond de naam: de Firma Bieshaar Schuttel & Co.

Het contact tussen de familie Schipperijn en de familie Bieshaar is altijd heel hecht en warm gebleven. (zie de foto van de weduwe Schipperijn met haar dochter Mientje en de 4 Biesjes op haar negentigste verjaardag op 9 maart 1951).

Ook moeten wij niet vergeten te vertellen dat Joop Bart als 14-jarige bij hun in dienst kwam en er nooit meer vertrokken is. (Joop Bart is nu 86 jaar en woont met zijn echtgenote in de Begoniastraat. red.)

In de vaart der volkeren werd het bedrijf steeds groter en het werd ook steeds drukker.

Het werk voor de boerenbedrijven raakte meer op de achtergrond.

In de vijftiger jaren werd de zaak uitgebreid met een grote hal en spraken de compagnons over de “fabriek”. Het 25-jarig jubileum werd in 1960 groots gevierd.

Door de stadsuitbreiding van Amsterdam ontstond in de westelijke tuinsteden voor de firma veel werk. Balkonhekken, trapleuningen en brugleuningen werden in de “fabriek” gemaakt. Er werden zelfs bagagekarretjes gemaakt voor het Belgische Sabena.

Er werd een ultra moderne “spuitcabine” gemaakt, zodat de vrachtwagens er tip top uit reden.

Een personeelsuitstapje in de 60-er jaren.

In de bus Kees Bieshaar, op de trede Mientje Schipperijn met haar hondje Tinie. Voor de bus Joop Bart. Vanaf zijn 14^e jaar, 50 jaar lang (1934-1984), bij de firma in dienst als lasser.

Tante Mientje bij het 40-jarig bestaan op 15 april 1975 in het Willibrordusgebouw

Het 40-jarig bestaan werd gevierd op 15 april 1975 in het Willibrordusgebouw, helaas door de komst van de Bijlmer ook tegen de grond gegaan.

Het gebouw stond pal tegenover de Sint Urbanuskerk.

Het bedrijf heette echter sinds 1 oktober 1973 Beuker Bieshaar. Tante Mientje vertolkte dit o.a. in het toen door haar voorgedragen gedicht: *“zo werkten ze eendrachtig samen, reeds meer dan 38 jaar, voor anderhalf jaar geleden ging men als vrienden uit elkaar”*.

Daarnaast had vader nog veel meer bezigheden. Hij was voorzitter van menig vereniging in Duivendrecht, w.o. de viering van Koninginnedag, zat voor de KVP in de gemeenteraad, waar hij zich inspande om Duivendrecht niet in Amsterdamse handen te doen geraken.

Hij was lid van het R.K. kerkbestuur. Mede door dit alles mocht hij in 1973 een Koninklijke onderscheiding ontvangen: Oranje Nassau in goud.

Vader is 4 jaar lang directeur van deze laatste onderneming Beuker Bieshaar geweest en met het bereiken van zijn 65ste verjaardag stopte Pa met werken....Het was genoeg geweest.

Op 11 november 1977 namen vader en Tante Mientje afscheid in het “oude” Ajax restaurant. De firma had daar o.a. de tourniquets gemaakt.

Tante Mientje was toen 75 jaar en voor haar was het ook genoeg geweest.

Het was ook voor haar tijd om van haar vrije tijd te gaan genieten.

Onze vader heeft nog 10 jaar met zijn Tootje heerlijk op nummer 219 gewoond, totdat hij overleed in december 1987. Moeder overleed in 2002 op 86-jarige leeftijd. Wij hebben haar begraven op het kerkhof van Abcoude op vaders verjaardag 9 september 2002.

Tante Mientje heeft nog jaren met haar huisgenote – Mevrouw Van Uitert - en haar hondje Tinie (al haar hondjes hadden die naam!) – op de Rijksstraatweg gewoond.

Na het overlijden van haar huisgenote echter alleen, maar tot op hoge leeftijd bleef zij actief en waren de dagen te kort voor al haar hobby's.

Zij overleed op Kees' verjaardag 17 december 1989 – 87 jaar oud en ligt ook begraven te Abcoude. En met HAAR ging ook een stukje Duivendrecht dood.

foto: collectie Bieshaar

1977: Kees Bieshaar en tante Mientje toasten op een goede toekomst!

Uit: archief GHM Ouder-Amstel

Links het huis Schipperijn / Van Uitert. In 1992 de sloop van het bedrijf Beuker-Bieshaar.

Uit: archief GHM Ouder-Amstel

Nieuwe stadsbungalows kwamen ervoor in de plaats. Rijksstraatweg 204-198

DE KLASSEFOTO VAN
DE OPENBARE LAGERE SCHOOL DUIVENDRECHT UIT 1897

Uit het plakboek van tante Mientje Schipperijn:

Op de bovenste rij geheel links mijn moeder Maria Elisabeth Cornelia Angenmeer. Geboren 9 maart 1861, onderwijzeres Nuttige Handwerken op de school waar haar vader, mijn opa Bernard Angenmeer, meer dan veertig jaren zijn beste krachten heeft gewijd aan de ontwikkeling van de jeugd te Duivendrecht. Hij overleed eind 1896. Moeder trouwde in 1899 en ontving eervol ontslag per 1 januari 1900. Mientje: Op de 2^e rij van boven het meisje met wit schortje is een tante van Jan Geijssel. Dan volgen 3 jongens en de 4^e is Bernard Geijssel, een oom van hem. Op de rij eronder de jongen met hetzelfde pakje aan als oom Bernard is Nico Geijssel, de Vader van Jan Geijssel. Bernard Geijssel was de lieveling van pastoor Kaag en van mijn grootvader, de onderwijzer.

Uit het handgeschreven blauwe werkschrift "Nuttige handwerken" van Maria Agenmeer:
Dames nachthemden

De lengte die men gewoonlijk nodig heeft voor een groot nachthemd is 6 el bij een breedte van 0,85 cM. De stoffen die men ervoor knipt zijn verschillende bob Engelsche keper satijnstreep enz. Het voordeeligste knipt men deze met halve geeren Om een model van een damesnachthemd te maken berekent men alle deelen naar de lengte van de voorzijde. De L wordt genomen vanaf de schouder tot op de grond. De lap voor de voorzijde is anderhalf maal zoolang als breed. Hiervan wordt aan de bovenzijde 1/8 aan elken kant tot op de helft van de L als halve geeren afgeknipt. Het split is 1/3 van de lengte en de helft van het armsgat 1/5 of 1/6 van de lengte.

(WETENSW)AARDIGHEDEN

Voor zaterdag 8 september 2007, de Open Monumenten Dag, is een presentatie in voorbereiding van oude Duivendrechtse Ansichtkaarten uit de collectie van John Haen

Uit: ansichtencollectie van John Haen

Diezelfde zaterdag kunt U onder leiding van een gids ook een historische wandeling maken. Let voor de startlocaties en de openingstijden van de deelnemers aan OMD op de publicatie in de Amstelgids en de affiches of kijk op onze website <http://home.wanadoo.nl/sic/sod/>.

De huidige Sint Urbanuskerk in Duivendrecht was niet de eerste katholieke kerk in ons dorp. In het maandblad voor de kennis van Amsterdam "Amstelodamum" jaargang 93-5 09/10 2006 is een interessant artikel van Thomas H. von der Dunk verschenen over "De vorige katholieke kerk van Duivendrecht, een vroeg werk van de architect Robertus van Zoelen uit 1840".

Als u het gehele artikel wilt lezen...laat het even weten.

Dit nummer van Amstelodamum is voor de abonnees ter beschikking bij de redactie.

Tot 1 oktober wordt aan de boeiende geschiedenis van JAN BENNINGH EN DE DAM IN OUDERKERK in het Gemeentelijk Historisch Museum Ouder-Amstel vormgegeven met behulp van kaarten, prenten, het lichtobject "Benningh in de bedstee" en een fietsroute.

Jan Benningh (± 1465 – 1537) was schout van Amsterdam en raadsheer bij het Hof van Holland. Hij heeft een eind gemaakt aan meer dan een eeuw waterstaatkundige geschillen tussen Holland en Utrecht. Dit markeerde de oprichting van het Hoogheemraadschap Amstelland. Zie ook de nieuwe website van het GHM: www.museumouderamstel.nl

Er is nog een exemplaar van het boek door Jacob Zwaan Amstelland, een hoogheemraadschap in kaart en beeld, tweede druk te verkrijgen. Uitgeversmaatschappij Canaletto - Alphen aan den Rijn 1984. Voor meer informatie kunt u terecht bij de redactie van ODS.

Uit: Plakboek van tante Mientje

Het eerste huis rechts is het huis van de familie Schipperijn

Uit: Archief GHM Ouder-Amstel

Rijksstraatweg 200. Front van de woning van de familie Schipperijn.
In een later stadium woonde Mientje hier met mevrouw Van Uitert,
vroegere uitbater van café Brugzicht.